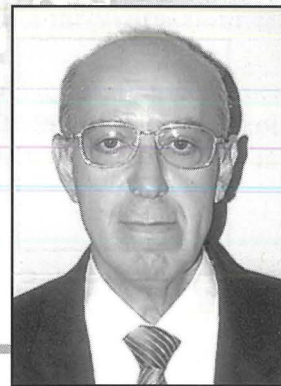

Dati Importanti għas-Socjetà Filarmonika Nicolò Isouard fis-Seklu Dsatax

■ jikteb Saviour DIMECH

Qeghdin inniedu rubrika marbuta ma' l-istorja tas-Socjetà Filarmonika Nicolò Isouard. Il-hsieb taghna huwa li nippubblikaw l-informazzjoni li ghandna dwar is-Socjetà u f'kull każ nikkwotaw eżatt fejn sibna t-taghrif. Qeghdin inżidu wkoll il-kummenti taghna skond kif tinhass il-htieġa bil-ghan li kull ġrajja partikulari tkompli torbot aktar ma' l-istorja. Fil-harġa ta' din is-sena ser nitkellmu dwar l-ahhar tletin sena tas-seklu dsatax.

1869

(Ref: Vella Emmanuel Benjamin, *Storja tal-Mosta Bil-Knisja Tagħha*, Empire Press, 1930, p. 226)

E.B. Vella jikteb hekk: *L-istorja tal-Banda Nicolò Isouard tibda dwar is-sena 1869, meta l-Mosti Ġanni Azzopardi, li kien fil-Banda tan-Navy, beda jrawwem l-ewwel bandisti, li tagħhom kien is-surmast.*

Tajjeb li nfakkru li E.B. Vella kiteb din is-silta fl-1930. Huwa kien tweled fl-1899. Ghalhekk fi tfulitu kien jiftakar il-Banda Nicolò Isouard meta kienet għadha banda żagħżuġha. Barra minhekk ix-xjuħ ta' dak iż-żmien, speċjalment dawk li kellhom mas-sebghin sena jew aktar, kollha kienu jiftakru l-ġrajja tat-twaqqif tal-Banda Nicolò Isouard u żgur li fost dawn ix-xjuħ kien hemm xi whud mill-bandisti tal-bidunett. Qieghed nġhid dan kollu għax l-informazzjoni li jaghtina E.B. Vella fiha hafna piż. Kienet informazzjoni ġejja minn ras il-ghajn.

Barra minhekk nafu li mal-miġja ta' l-Inglisti fostna, fil-bidu tas-seklu dsatax, il-Maltin bdew jesperjenzaw il-preżenza ta' hafna baned militari li kienu jiġbdu hafna Maltin bid-daqq hlejju tagħhom fil-berah. Għall-ewwel kien hemm xi Maltin li donnhom bdew jithajru u bdew jiffurmaw baned żgħar. Izda fit-tieni nofs tas-seklu dsatax bdew jitwiieldu l-baned Maltin bil-każini tagħhom. Kulhadd jaf li l-baned militari kienu jdoqqu l-aktar fil-Belt Valletta u fl-iblet ta' madwar il-port. Aktar tard il-baned militari bdew jaghtu l-wirjiet tagħhom ukoll f'Tas-Sliema u fil-Furjana.

Il-baned Maltin tal-bidu nistgħu nharsu lejhom minn żewġ angoli. Kien hemm dawk li twaqqfu fl-irhula fejn kien jinħass in-nuqqas tal-baned militari, bħal Haż-Żebbuġ u r-Rabat. Ohrajn bdew jitwaqqfu fil-Kottonera fejn il-Maltin kienu mdorrijin bil-preżenza tal-baned militari u għalhekk riedu jimitawhom. Sas-snin sittin tas-seklu dsatax diġà kienu twaqqfu l-baned f'Hal Qormi, f'Haż-Żebbuġ, fir-Rabat, fin-Naxxar u f'Birkirkara, barra l-ohrajn lejn in-nahat tal-Kottonera.

Wiehed malajr jifhem li r-rahall tal-Mosta kien

imdawwar b'dawn il-baned godda u kienet haġa naturali li l-Mostin jippruvaw huma wkoll iwaqqfu l-banda tagħhom. Izda lill-Mostin kien hemm xi jżommhom. Ma ninsewx li missirijietna kienu twebblu li jibnu tempju monumentali lil Marija Assunta, li qatt ma kien deher bħalu f'Malta. Ir-Rotunda nbriet bejn l-1833 u l-1860. Sebgha u ghoxrin sena li matulhom il-Mostin hlew ġidhom u sahhithom. Wara li lestew il-bini tar-Rotunda, kien jinhtieg li jitkompla x-xogħol fuq l-aktar hwejjeż b'żonnjużi fl-istess tempju u forsi wkoll jibdeu iżejnuh. Fl-1866 harġet għall-ewwel darba l-purċissjoni tal-Ġimgha l-Kbira bl-istatwi ta' Kristu fl-Ort u l-Marbut. Fl-1868 iżżanznet l-istatwa l-ġdida ta' Santa Marija mnaqqxa fl-injam minn Salvatore Dimech, is-Sarċ. Dan kollu juri li wara l-bini tat-tempju, il-Mostin bdew jagħmlu hilithom biex ikabbru wkoll il-festi tal-Ġimgha l-Kbira u ta' Santa Marija. Kien f'dan l-ambjent li huma twebblu wkoll, biex kif għamlu l-irhula tal-qrib, iwaqqfu wkoll il-banda tagħhom, **il-Banda tal-Mosta.**

1871 - 15 t'Ottubru

(Ref: Vella Emmanuel Benjamin, *Storja tal-Mosta Bil-Knisja Tagħha*, Empire Press, 1930, p. 226)

E.B. Vella jkompli jikteb: *L-ewwel darba li daqqew programm barra kien nhar il-festa tal-Konsagrazzjoni tal-knisja fl-1871.*

Kif għidna, wara li tlesta l-bini tar-Rotunda, il-Mostin komplew bix-xogħol li kien għad jonqos fil-knisja. F'pagna 177 tal-ktieb tiegħu, E.B. Vella jgħidilna 'li bit-thabrik tal-Kappillan Dun Anton Mallia, fl-1861 ingabar l-għadam tal-mejtin li kien hemm midfunin fil-qiegha tal-knisja l-qadima u tqieghed ġewwa fossa għal ta' l-apposta. Irranġaw l-art li kienet fil-fond u ċċangawha bil-franka. Fit-18 t'Ottubru 1863, l-Isqof ġie jbierek il-qanpiena l-fustanija u fid-29 ta' Diċembru 1864 bierek il-qanpiena l-kbira. Kienu saru hafna kwadri godda u tqegħdu wkoll xi ohrajn qodma'.

Lahqu għaddew hdax-il sena. Nhar **il-Hadd, 15 t'Ottubru 1871**, l-Isqof Mons. Fra Gaetano Pace Forno

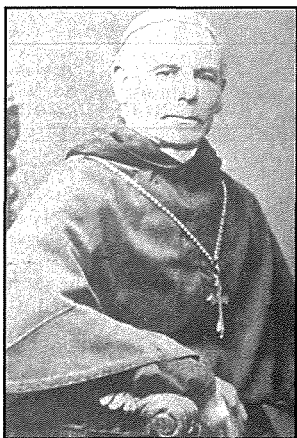
telaq fis-sebgha ta' fil-ghodu fil-karozza t'erba' zwiemel mill-Palazz tal-Belt ghall-Parroċċa tal-Mosta. Mieghu kellu l-Kanonċi tal-Katidral, Dun Kalċidon Falzon S.Th. D., J.U.D., Dun Feliċ Cutajar S.Th.D. u ċ-ċerimonier il-W.R. Dun Ġwann Muscat.

Wara li kkonsagra t-tempju taht l-isem tat-Tluġh fis-Sema ta' l-Imqaddsa bla Tebgha ta' Marija, skond ir-riti tal-Knisja, l-Isqof iċċelebra is-sagrificju tal-quddiesa fil-knisja

kkonsagrata fejn kien hemm jassistuh, il-Mosti Mons. Ġormu Chetcuti (miet fis-16 t'Awissu, 1885) u ċ-ċerimonier tal-Katidral, il-W.R. Dun Ġwann Sammut. Kien hemm ukoll ġemgha kbira ta' nies, mhux biss mill-Mosta imma wkoll mill-ibliet u minn bosta rhula ohra.

Wiehed malajr jifhem li din il-ġurnata tal-**15 t'Ottubru 1871** kienet jum speċjali ghall-Mostin kollha. Il-Konsagrazzjoni tar-Rotunda kienet l-inkurunazzjoni ta' aktar minn tletin sena ta' hidma voluntarja ta' tant u tant Mostin missirijietna. Żgur li kienet ġurnata ta' ferh fost il-Mostin kollha. U propju biex ikomplu jzidu s-solennita' ta' dik il-ġurnata u l-ferh tal-poplu Mosti, id-dirigenti tal-banda l-ġdida ddecidew li **l-Banda tal-Mosta** tohroġ ghall-ewwel darba fil-berah propju f'dik il-lejla billi ddoqq programm muzikali fil-pjazza tal-knisja.

Kif wiehed jista' jobsor l-entuzjażmu kien kbir. B'hekk ġiet issiġillata ġurnata storika sew ghall-Mostin kif ukoll ghas-Socjeta' Filarmonika Nicolò Isouard.

Mons. Gaetano Pace Forno - Agostinjan li kien Isqof ta' Malta u Arcisqof Titulari ta' Rodi (1857-1874).

1876 - Is-Sibt, 18 ta' Marzu

(Ref: il-gazzetta *L'ORDINE* ta' Marzu 1876, p. 4)

Korrispondent jikteb ittra li fiha jiddeskrivi l-festa kbira li r-Rabtin ghamlu lil San Ġuzepp nhar id-19 ta' Marzu 1876. Ikompli jghid li '*lejliet il-festa fil-ġhaxija, it-toroq kienu mdawwlin sewwa u ż-żewġ baned Rabtin, wahda taht id-direzzjoni ta' Angelo Agius u l-oħra taht Epifanio Agius, bħal dik tal-Mosta (Musta) ferrhu bil-melodiji helwin tagħhom lill-poplu mmens li gie mill-partijiet kollha tal-ġżira*'.

Din l-ittra tikkex il-fatt li sa minn ffit snin wara t-twaqqif tagħha, il-Banda tal-Mosta kienet digà kisbet ċerta popolarità f'irhula ohra, u għalhekk wiehed jista' jikkonkludi li l-Banda kienet digà lahqet ċertu livell muzikali tajjeb. Fil-verità hija kienet l-unika banda barranija mistiedna ghall-festa ta' San Ġuzepp nhar id-18 ta' Marzu 1876.

1881

(Ref: *Guida Generale di Malta* ta' Giov. Muscat, p. 93)

Fil-*Guida Generale*, tissemma **l-Banda tal-Mosta** b'din is-silta: *Società Filarmonica della Musta - Casino e Scuola, Strada Reale. Direttore... G. Demajo.*

Tajjeb li nfakkru li meta twaqqfet l-ewwel banda fil-Mosta, din kienet maghrufa bhala '**Il-Banda tal-Mosta**'. Kien fi żmien il-presidenza tal-Professur Napuljun Tagliaferro li l-Banda nġhatat l-isem ta' **Società Filarmonica Nicolò Isouard** biex taghti ġieħ u tfakkar lill-kompożitur Malti Nicolò Isouard. Is-silta li semmejna tgharrafna li fi Triq il-Kbira kien hemm il-Kazin tal-Banda tal-Mosta. Dan il-kazin kellu l-iskola tal-muzika tiegħu.

1883

(Ref: *Almanacco Generale* ta' Giov. Muscat)

Fil-*Almanacco Generale* ta' 1883 insibu lista ta' hmistax il-banda ċivili f'Malta, fosthom **Il-Banda tal-Mosta**. Din hija l-lista shiha:

Isem	Indirizz	Surmast
La Nazionale La Vallette	2, Piazza Regina, Valletta	E. Bartoli
La Nazionale Vincitrice	21, Piazza Fosse, Valletta	E. Sansone
La Nazionale Vilhena	41, Strada Miratore, Floriana	C. Abela
Progresso Vincitrice	Strada Porta Marina, Senglea	P. Miruzzi
San Giorgio	157, Strada S. Teresa, Cospicua	C. Abela
L'Isle Adam	48, Strada S. Paolo, Rabat	E. Agius
Conte Ruggiero	Strada Bir Iljun, Rabat	F. Xuereb
Birkirkara	24, Strada S. Elena,	T. Galea
Haż-Żebbug	Strada Vescovo,	M.A. Debono
Hal-Qormi	Strada Reale,	G. Zarb
Iż-Żurrieq	20, Strada Brittanica,	C. Zammit
IL-MOSTA	Strada Reale,	G. Demajo
La Stella	9, Strada S. Giorgio, Żejtun	Mifsud
Tal-Palma	20, Strada Mater Boni Consigli, Żejtun	G.B. Cassar
La Stella	15, Strada S. Giovanni	A. Buhagiar

1889

(Ref: *Almanacco Generale* ta' Giov. Muscat, fl-1889)

Il-Banda tal-Mosta, tissemma fil-lista tal-baned Maltin u Ghawdxin fl-*Almanacco Generale* ta' l-1889. Din hija l-lista ta' dsatax-il banda:

Isem	Indirizz	Surmast
La Vallette	Valletta 2, Piazza Regina	Gaetano Grech
Prince of Wales	Valletta 20, Piazza Fosse	Filippo Galea
L' Unione	Vittoriosa 9, Piazzetta	T. Catania
Cavalieri di Malta	Sliema 1, Strada Torre	Ferdinando Camilleri
San Giorgio	Cospicua 157, Strada S. Teresa	Gaetano Grech
L' Isle Adam	Rabat 32, Strada S. Agostino	Lorenzo Gatt
Conte Ruggiero	Rabat Strada Reale	Francesco Xuereb
Soc. Fil. dei Curmini	Qormi Strada Reale	G. Zarb
Soc. Fil. del	Żabbar Piazza S. Giacomo	C. Abela Scolaro
Soc. Fil. del	Birkirkara 23, Strada S. Elena	Tommaso Galea
Mannarino	Żurrieq	Ignazio Catania
Cavaliere	Żurrieq 20, Strada Brittanica	C. Zammit
Soc. Fil. di	Mosta Strada Reale	Gius. Micallef
Soc. Fil. del	Żejtun Strada S. Caterina	G.B. Cassar
Sant' Andrea	Luqa 103, Strada Carmine	Tommaso Galea
L' Unione	Luqa 55, Strada S. Paolo	Gavino Camilleri
Vittoria	Naxxar 131, Strada S. Lucia	Carmelo Spiteri
Leone	Victoria 38, Via G. Garlo	A. Buhagiar
La Stella	Victoria 17, Strada Fontana	(Presidente Fortunato Mizzi LLD)

1893/1894

(Ref: *Risorgimento* ta' l-20 t' April 1894, u *Il-Verità* tat-28 t' April 1894)

F'dawn iż-żewġ gazzetti gie ppubblikat rapport fejn jinghad li '*bejn Jannar 1893 u Marzu 1894 Il-Banda Nicolò Isouard daqqet sebgha u ghoxrin darba u hadet permess ghal Tombla wahda*'.

Din l-informazzjoni tohrog mil-lista tal-baned kollha li kienu jezistu fil-gzejjer Maltin f' April 1894, liema lista s-Supretendent u Kap tal-Pulizija kien poġġa fuq il-Mejda tal-Kunsill tal-Gvern, l-ghola awtorità ta' dak iż-żmien. Interessanti n-numru pjuttost kbir ta' kemm-il darba daqqet il-Banda. F'dawk iż-żminijiet il-Banda Nicolò Isouard kienet taht id-direzzjoni ta' Mro. Spiridione Zammit.

1897 - Il-Hadd, 20 ta' Ġunju

(Ref: *Malta, Martedì 8, Giugno 1897, p. 3*)

Fl-okkażjoni ta' għeluq is-sittin sena mill-inkurunazzjoni tar-Reġina Vittorja ta' l-Ingilterra, kienu saru l-festi tad-*Diamond Jubilee*. Wahda mill-attivitajiet li kellhom isiru kienet korteo ġewwa l-Belt Valletta nhar il-Hadd, 20 ta' Ġunju 1897 li fih hadu sehem wiehed u tletin banda Maltija. Il-Banda Nicolò Isouard immarċjat fis-sitt post.

Din hija l-lista tal-Baned skond l-ordni kif immarċjaw wara xulxin:

1. Prince of Wales (Valletta)
2. San Filippo (Żebbuġ)
3. Vilhena (Floriana)
4. Duke of Edinburgh (Birgu)
5. L'Alleanza (B'Kara)
6. Nicolò Isouard (Mosta)
7. Pinto (Qormi)
8. Stella (Gozo)
9. San Giorgio (Cospicua)
10. Cavallieri di Malta (Sliema)
11. Maria delle Grazie (Żabbar)
12. Rohan (Żebbuġ)

Ir-Reġina Vittorja ta' l-Ingilterra (1819-1901 - Reġina mill-1837 sal-mewt)

13. Sun Giuseppe (Hamrun)
14. Beland (Żejtun)
15. Concordia (Żurrieq)
16. San Giuseppe (Tarxien)
17. La Pace (Naxxar)
18. Nicolina (Siggiewi)
19. San Leonardo (Kirkop)
20. Santa Caterina (Żejtun)
21. San Andrea (Luqa)
22. L'Isle Adam (Notabile)
23. Leone (Gozo)
24. San Michele (Żabbar)
25. L'Unione (Luqa)
26. Duke of York (Birgu)
27. Stella (B'Kara)
28. Conte Ruggiero (Notabile)
29. Vincitrice (Senglea)
30. San Giorgio (Qormi)
31. La Vallette (Valletta)

Tajjeb li nghidu li r-Regina Vittorja mietet nhar it-22 ta' Jannar 1901, wara li ghamlet erbgha u sittin sena fuq it-tron ta' l-Ingilterra.

1897

(Ref: *Il-Veru Mannarinu, 1897*)

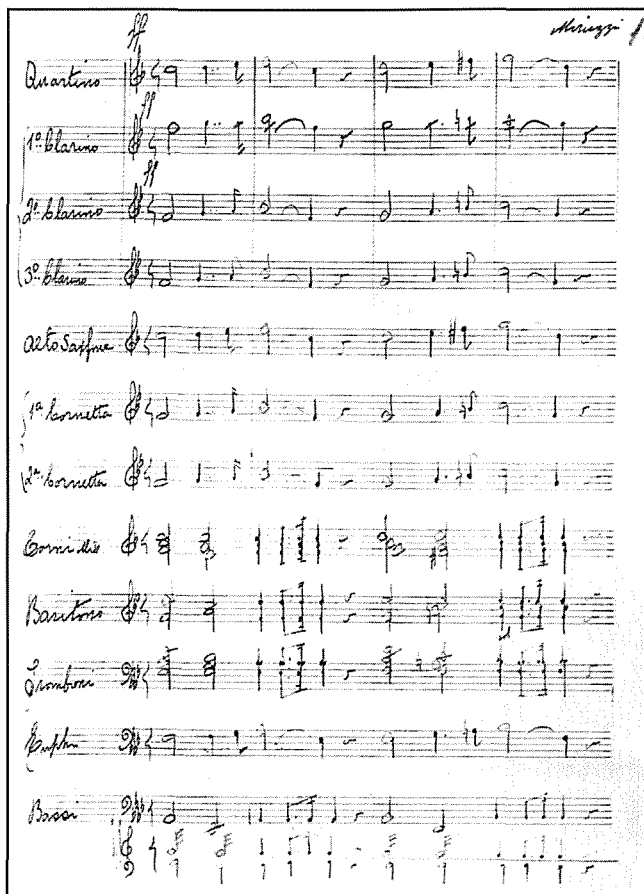
Id-dokument jghid li 'fil-festa ta' Santa Marija 1897, il-Banda civika tal-Mosta bl-isem ta' Nicolò Isouard kienet daqqet fil-pjazza tal-Mosta, innu ġdid li kantaw it-tfal mal-Banda. F'dik il-festa ta' l-Assunta fil-Mosta kienu ħadu sehem ħames baned ohra'.

F'dawk is-snin, il-Banda Nicolò Isouard kienet taht is-Surmast Anton Miruzzi li kien ha l-Banda f'idejh fl-1894. Ghaldaqstant wiehed malajr jifhem li l-innu l-ġdid li jissema' kien '**O Del Ciel Regina**', mużika ta' Anton Miruzzi stess fuq versi ta' Dun Wistin Azzopardi.

Tajjeb li nghidu li dan l-innu għadu jindaqq fil-purċissjoni ta' Santa Marija sal-lum. Dun Wistin kien magħruf għall-pinna tajba li kellu u għall-karità li kien jagħmel. Kien jiġi hu Ganni Azzopardi li fl-1869 beda jgħallem liż-żgħażaġ Mostin bil-ghan li-titwaqqaf il-Banda.

'**O Del Ciel Regina**' huwa innu b'melodija tal-widna mingħajr hafna kumplikazzjonijiet mużikali. Għalhekk huwa faċli biex taqbd u b'hekk kiseb popolarità kbira. Id-dokument li semmejna ma jhalli l-ebda dubju li Anton Miruzzi kiteb dan l-innu Marjan ġdid għall-Banda Nicolò Isouard.

Għaldaqstant wiehed ma jstax jinjora l-att irresponsabbli li sar madwar għoxrin sena ilu, meta xi hadd li sehel kellu kopja ta' dan l-innu, tah lill-Banda Santa Marija tal-Mosta, meta hu stess kien jaf li dan l-innu, Miruzzi kitbu propju għall-Banda Nicolò Isouard! Ma' dan l-innu, l-istess persuna tagħathom tlett innijiet ohra ta' Ganni Vella li wkoll kitibhom għall-Banda Nicolò Isouard.

L-ewwel erba' battuti mill-partitura ta' l-innu "O Del Ciel Regina" li Anton Miruzzi kiteb fl-1897 - miġja u għaxar snin ilu.

Min-naha tal-Każin Santa Marija, barra li zammew mistur l-isem ta' min tahom dan l-innu, ma kienux kuntenti li jdoqqu l-innijiet li ddubbaw fil-purċissjoni ta' Santa Marija biss, iżda ddecidew li jdoqqu l-istess innijiet f'purċissjonijiet Marjani ohra fejn il-Banda Santa Marija kienet tiġi mistiedna.

Aghar minn hekk, anzi hafna aghar minn hekk, xi hadd li suppost kien responsabbli fil-Każin Santa Marija, snin wara qabad u ta baxx baxx, żewġ innijiet ta' Ganni Vella milli kienu ddubbaw, lil Każin ta' banda ohra biex huma wkoll idoqqu dawn l-innijiet fil-purċissjoni tagħhom!

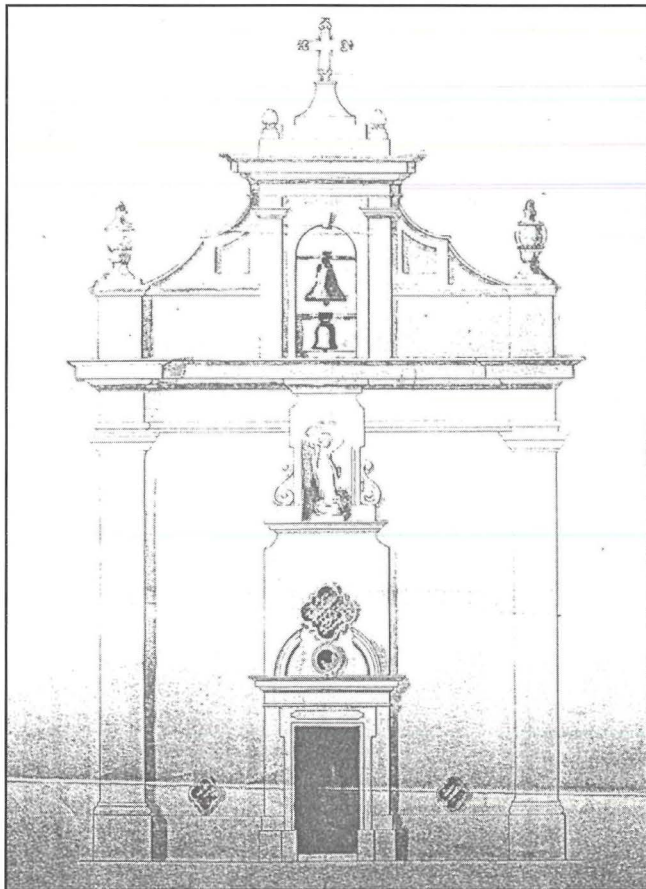
Nistaqsi! X'sar minnu l-Patrimonju Mosti? Fejn hi l-imhabba lejn il-Patrana? X'sar minnu dan id-diskors li l-attivisti fil-Każin ta' Santa Marija ta' dak iż-żmien tant kienu jhobbu jghidu?

Għal disghin sena l-innu '**O Del Ciel Regina**' kien marbut mal-Mosta. Kien dik il-marka speċjali fil-purċissjoni ta' Santa Marija fil-Mosta. Illum, bis-sahha tal-Banda Santa Marija, l-innu speċjali tal-Mostin sar sinonimu ma' purċissjonijiet ohra.

1898

(Ref: Mons. Alwiġ Deguara - *L-IMGARR, il-Hajja u l-Hidma ta' Niesu mill-Qedem sa Llum*, p. 113)

Wara li nhar il-11 t'Ottubru 1898, l-Isqof Pietro Pace waqqaf il-parroċċa ta' l-Imgarr taht it-titlu tal-Beata Vergni Marija Mtellgha s-Sema, il-Kappillan Dun

Il-knisja ta' Santa Marija l-antika fl-Imġarr li saret Parroċċa fl-1898, mill-Isqof Pietro Pace.

Ġormu Chetcuti (16/1/1863 - 11/8/1949) u l-Imġarrin ghamlu festa biex jiċċelebraw l-inawgurazzjoni tal-parroċċa l-ġdida. F'din l-okkażjoni '*l-Banda Nicolò Isouard giet mistiedna tagħti s-servizz tagħha. L-ispejjeż tal-banda kienu ta' żewġ liri u rċieva l-flus Carmelo Mercieca*'.

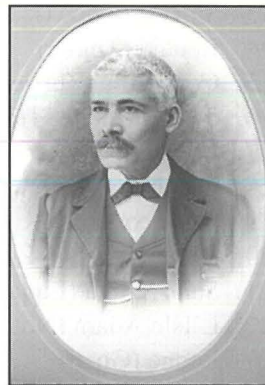
Minn sorsi oħra nafu li dan Carmelo Mercieca kien il-Kummissjonant tal-Banda.

1899

(Ref: *Arkivju Parrokkjali, Mellieħa*. Libro C. Dok I-V. Riċevuta No. 10)

Il-Banda ddoqq fil-festa tal-Vitorja tas-sena 1899 fil-Mellieħa. Id-dokument jghid li '*thallset is-somma ta' għaxar liri għas-servizz tal-Banda Nicolò Isouard*

tal-Mosta fil-festi tal-Vitorja. Irċieva l-flus Carmelo Mercieca'. Wiehed jinnota d-differenza kbira bejn il-hlas tal-Banda f'Ottubru 1898 għal servizz fl-Imġarr u l-hlas fil-festa tal-Vitorja ta' l-1899 fil-Mellieħa. Jista' jkun, anzi probabbli, li fil-festi tal-Vitorja, il-Banda daqqet aktar minn darba. Iżda nemmen ukoll li fil-każ tal-Mellieħa l-ispejjeż kienu akbar ukoll, minhabba li t-trasport li f'dawk iż-żminijiet kien bil-bhejjem, kien għal triq itwal u aktar diffiċli.

Carmelo Mercieca

1899

(Ref: *Arkivju Parrokkjali Mġarr*. Libro Esigenze della Chiesa Rurale del Migiarr, p. 181)

'Il-Banda Nicolò Isouard tal-Mosta ddoqq fil-festa ta' Santa Marija patruna ta' l-Imġarr'.

Mill-istess dokument jirriżulta li l-Banda tal-Mosta ghamlet dan is-servizz kull sena bejn l-1899 u l-1909. Għal hdax-il sena wahda wara l-oħra.

Gheluq

F'din l-edizzjoni ta' l-annwal semmejna tnax-il episodju marbuta mal-Banda Nicolò Isouard. Ghalkemm bhala numru dawn huma ftit, jagħtuna stampa ċara ta' l-attività tal-Banda tal-Mosta f'dawn it-tletin sena. Għandna is-sehem importanti fil-festa ta' Santa Marija fil-Mosta. Is-sehem tal-Banda fil-festi ta' rhula oħra. Is-sehem tal-Banda f'attivitajiet pubbliċi jew nazzjonali. Jinhass b'mod qawwi r-rabta tal-Banda Nicolò Isouard mal-Mosta u mal-Mostin. Naraw ukoll kif il-Baned Maltin bdew jiżdiedu aktar ma beda joqrob is-seklu ghoxrin. Dan kollu meta l-baned Maltin kien għadhom fis-snin bikrin tagħhom.

Hajr

- * Is-Sur Horrace Muscat
- * Is-Sur Joe Catania
- * Rev. Mons. Alwiġ Deguara

Errata Corrige

Fl-artiklu '*Nikkoreġu l-Istorja*' ta' Saviour Dimech, fl-Annwal tas-sena 2006, p.p. 97-107, ġew ippubblikati xi żbalji bi żvista. Uħud minnhom qabżulna waqt il-qari tal-provi. Oħrajn ksibna aktar informazzjoni dwarhom wara l-pubblikazzjoni tal-ktieb. Sejr inġibu t-tiswijiet f'kull każ.

- * **F'paġna 98** jissemma' certu Valent li ma konniex nafu x'kien kunjomu. Qarib tiegħu għarrafna li kien **Valent Grech**.
- * **F'paġna 100** jingħad li erba' membri oħra ġew ikko-optjati fil-kumitat tal-Każin Santa Marija. Fin-nota 19 f'paġna 106 hemm l-ismijiet ta' dawn l-erba' membri. Dak li jidher bhala Charlie Debono għandu kunjomu stampat hażin. Propjament huwa **Charlie Bonello**.
- * **F'paġna 103** jissemma' l-Maġġur Joseph Vella u jingħad li kellu kariga għolja fil-kumitat tal-Każin tas-Socjetà Nicolò Isouard. Dan huwa żball li nqabeż waqt il-qari tal-provi. Fil-verità l-Maġġur Vella kellu kariga għolja fil-kumitat tal-**Każin Santa Marija**. Huwa kien segretarju u mbagħad President tal-Każin Santa Marija għal hafna snin. Huwa kien ukoll Membru Onorarju tas-Socjetà Filarmonika Nicolò Isouard.
- * **F'paġna 107**, l-ewwel parti tan-nota bin-numru 33 giet stampata b'xi żbalji. Trid tiġi taqra hekk:
Minn fost il-bandisti li ma baqgħux idoqqu mal-Banda Nicolò Isouard kien hemm dawn it-tlieta li marru jdoqqu mal-Banda Santa Marija: Mario Bugeja (klarinet) - l-aħhar servizz li attenda mal-Banda Nicolò Isouard kien fil-festa ta' Santa Marija, l-Imġarr nhar is-16 t'Awissu 1986; Mark Attard (kurunetta) - l-aħhar servizz li ta lill-Banda Nicolò Isouard kien nhar id-19 t'Ottubru 1986 fil-Programm Mużikali tal-115 anniversarju mit-twaqqif tal-Banda; Philip Bugeja (klarinet) - l-aħhar darba li daqq mal-Banda Nicolò Isouard kien waqt il-kunċert nhar id-29 t'Ottubru 1986.